

Nr. 25 (10473) * 2022 m. balandžio 6 d., trečiadienis

Kaina - 0,45 Eur

Šiandien – mėnulio jaunasis.
Saulė teka 6 val. 42 min., leisis 20 val. 02 min. Dienos ilgumas 13 val. 20 min.
Vardadieniai: šiandien – Dangerutė, Dangerutis, Dangira, Dangirutis, Daugira, Daugirdas, Daugirutis, Genardas, Izolda, rytoj – Armanas, Armandas, Armonas, Hermanas, Hermas, Hermis, Saurimas, Saurimė, Sautautė, penktadienį – Alma, Almas, Giras, Girtautas, Girtautė, Girvainas, Girvainė, Giržadas, Giržadė, Valteris.
Balandžio 6 – Saugaus eismo diena.
Balandžio 7 – Pasaulinė sveikatos diena.

Šiandien – mėnulio jaunasis.
Saulė teka 6 val. 42 min., leisis 20 val. 02 min. Dienos ilgumas 13 val. 20 min.

Vardadieniai: šiandien – Dangerutė, Dangerutis, Dangira, Dangirutis, Daugira, Daugirdas, Daugirutis, Genardas, Izolda, rytoj – Armanas, Armandas, Armonas, Hermanas, Hermas, Hermis, Saurimas, Saurimė, Sautautė, penktadienį – Alma, Almas, Giras, Girtautas, Girtautė, Girvainas, Girvainė, Giržadas, Giržadė, Valteris.

Balandžio 6 – Saugaus eismo diena.

Balandžio 7 – Pasaulinė sveikatos diena.

„Galva ir kišenė ne visada sutaria dėl kainos...“
2-4 p.

Namu ūkis 3-4p.
„Iš adatos, iš adatos ir namus pastatė, ir vaikus užaugino...“ 5 p.

Siuviėjo amatas – tai ne tik siuvimas, bet ir gyvenimo mokykla 5-8 p.

Nuo vasaros pradžios – didesnės pensijos ir socialinės išmokos 6p.

Prienų „Ažuolo“ progimnazija 8 p.
Erasmus+ projekto komandų priėmimą Lietuvoje

Sveikatos sistemos reforma: įstaigos bendradarbiaus pagal sutartis

Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) ruošiama gydymo įstaigų pertvarka jau kurį laiką kursto ir medikų, ir pacientų aistros. Reformos gairės pristatytiems viešai, dėl jų diskutuojama konferencijoje, pasitarimuose ir posėdžiuose, tačiau šia tema vis dar išlieka daug neatsakytu klausimų ir medikams, ir pacientams. Dauguma Prienų rajono gyventojų apie būsimą reformą žino tiek, kiek skelbia žiniasklaida. Todėl jiems rūpi, kokios sveikatos priežiūros paslaugos rajone išliks, dėl kokių teks kreiptis į kitas regiono ligonines.

Rekomenduojama steigti Bendruomenės sveikatos centrą

Sveikatos apsaugos ministerijos prašymu, 2021 m. spalį Prienų rajono savivaldybė, kaip ir kitos savivaldybės, pateikė informaciją apie planuojamus sveikatos priežiūros įstaigų tinklo bei paslaugų pertvarkos pokyčius ir jiems reikalingas investicijas. Ši informacija buvo išanalizuota ir pateiktos rekomendacijos dėl pokyčių sveikatos priežiūroje.

Pagal Lietuvos sveikatos sistemos pertvarkos metmenis (su dokumentais galima susipažinti SAM interneto svetainėje) planuojama mažinti stacionarinės paslaugų apimtis ir atsilaisvinusias lėšas nukreipti į pirminę sveikatos priežiūrą, ambulatorinę pagalbą, dienos stacionaro bei slaugos paslaugas. Viena iš rekomendacijų Prienų rajono savivaldybei – įsteigti Bendruomenės sveikatos centrą, įtraukiant ne tik pirminės, antrinės, ilgalaikės sveikatos priežiūros įstaigas, bet ir Vi-suomenės sveikatos biurą.

Praėjusių savaitę kalbintas Prienų rajono savivaldybės gydytojas Virginijus Slauta nuramino: jo teigimu, rajono sveikatos sistemoje kokių nors struktūrių pertvarkymu ne-

numatyta, pirminės ir antrinės sveikatos priežiūros bei visuomenės sveikatos įstaigos nebus jungiamos į Bendruomenės sveikatos centrą (bent jau tokio politinio sprendimo nėra priimta), tarpusavyje jos bendradarbiaus pagal sudarytas sutartis.

V.Slauto teigimu, Prienų ligoninė turėtų išsaugoti tas pačias funkcijas, paslaugas ir esamus specialistus. Tik Vaikų ligų skyriaus pagrindu atsirastų Dienos stacionaras su paslaugomis vaikams ir suaugusiesiems. Prioritetas teikiamas Priemimo-skubios pagalbos skyriaus patalpų išplėtimui, tam tikri gauti europinių investicijų.

SAM atstovai teigia, kad vienas iš reformos tikslų – pirminė sveikatos priežiūros grandyje sumažinti didelę administracinių naštų šeimos gydytojams ir pacientų eiles. To bus siekiama išplėtus ketvirtadalio šeimos gydytojų komandas. Visgi V.Slauto įsitikinimu, papildomiems gydytojų asistentų ar atvejo vadybininkų etatams įsteigtį reikėtų daugiau lėšų, nes šiuo metu slaugytojos etatas išlaikomas iš šeimos gydytojo paslaugos.

(Nukelta į 2 p.)

Kartu su
Ukraina!

Surengtas pirmasis grupės „Ukraina Prienai“ susitikimas

Balandžio 3 dieną Prienų kultūros ir laisvalaikio centro prieigos buvo papuoštos geltonais ir mėlynais balionais – į susipažinimo renginį Centro fojė Prienų mieste ir rajone apsigyvenusias ukrainiečių šeimų pakvietė savanoriai, sulaukę palaikymo iš Prienų rajono savivaldybės ir kitų viešųjų įstaigų bei organizacijų.

Viena iš savanorių, projekto „Stipri šeima Prienuose“ koordinatore Irma Urbonaitė pristatė pagalbos ukrainiečiams iniciatyvą ir pakvietė juos prisijungti prie viešos feisbuko grupės „Ukraina Prienai“, susipažinti, susirasti draugų, bendrauti su tautiečiais tarpusavyje, gauti reikiamą informaciją ir dalintis ja. Šią grupę sukūrė savanorė Dainora Kuliesienė.

Susirinkusioms šeimoms buvo išdalinti informaciniai lapeliai su Savivaldybės, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų, Užimtumo tarnybos, Maisto banko adresais ir telefonais. Rūpinantis, kad karas pabėgelių šeimoms įsikūrimo ir adapta-

Autorės nuotrakos

cijos laikotarpis būtų kuo lengvesnis, jiems bus sudarytos sąlygos gauti emocienę bei psychologinę pagalbą.

Susirinkusių ukrainiečių šeimų pasveikino Prienų rajono savivaldybės meras Alydas Vaicekauskas, Administracijos direktorė Jūratė Zailskienė, kurie trumpai pristatė rajone veikiančią paramos karos pabėgeliams sistemą, papasakojo apie išdarbinimo, mokymosi, socialinės ir piniginės paramos galimybes, esant poreikiui ar kilus problemų, pakvietė užsukti į Savivaldybę.

Meras informavo, kad visos viešosios paslaugų įstaigos, taip pat Prienų kūno kultūros ir sporto centras bei Meno mokykla, yra atviros šeimoms iš Ukrainos ir pakvietė jas lankytis baseine, sportuoti, lavintis. Pasak jo, balandžio mėnesį Savivaldybės tarybai priėmus sprendimą, karas pabėgelių galės kreiptis dėl vienkartinį išmoką.

J.Zailskienės teigimu, iki šios savaitės Prienų mieste ir seniūnijose

(Nukelta į 2 p.)

GRASTA
AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS
8 687 36216
Kęstučio g. 99, Prienai
www.grasta.lt
VASAROS NUOLAIDOS!!!

Būkite su
„Gyvenimu“
ir 2022-aisiais!

Surengtas pirmasis grupės „Ukraina Prienai“ susitikimas

(Atkelta iš 1 p.)

buvo apgyvendinti 142 asmenys, atvykė iš Ukrainos, iš jų įdarbinti 26. Seimose yra 65 vaikai, iš jų 46 jau lanko darželius ir mokyklas, jiems suteiktas nemokamas maitinimas. Direktorė žadėjo, kad Švietimo pagalbai centras ieškos galimybų ukrainiečiams organizuoti lietuvių kalbos kursus, i kuriuos pakvies visus norinčiusius.

Socialines, kultūrines ir užimtumo paslaugas pristatė ir Prienų socialinių paslaugų centro, Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos, Kultūros ir laisvalaikio centro atstovės.

Šeimos buvo pakviestos pasivaisinti picomis, sausainiais, vaisiais, arbata. Pokalbio metu buvo išsiaiskinti poreikiai. Kol suaugusieji bendravo rimtais klausimais, kartu atėjė mažieji dūko ir šurmuliavo savanorių iniciatyva sukurtame žaidimų kampelyje, kuriami buvo didelis pasirinkimas prieniečių dovanotų žaislų. Kiekvienas vaikas, grįždamas į savo laikinus namus, galėjo pasiūti norimą žaislą. Savanorė Eglė džiugino mažuosius išpiešdama jų veidukus.

Savanoriams paprašius, prieniečiai į Prienų KLC atnešė nemažai drabužių ir daiktų, kurie pravers atvykėliams, pradedantiesiems gyvenimą iš naujo mūsų šalyje.

Viena iš savanorių Dovilė Malisauskienė pasakojo, kad idėja susiburti į pagalbos ukrainiečiams grupę Facebook vieniems kitus pažinojusiems prieniečiams – Dovilei, Jauniui, Dainorai, Irmui, Laimai ir kitiems – kilo spontaniškai. Jie nuspindė padėti karo pabėgėliams susipažinti, paskatinti juos susiburti į bendruomenę, susirasti draugų,

Dalė Lazauskienė

Prienų Turguje

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

„Galva ir kišenė ne visada sutaria dėl kainos“ ... (Jurgis Gimberis)

Šaltas vėjas atrodė, tarytum galando, gėlė veidą pakeliui į turgo į tame, galbūt todėl dauguma skubėjo išsigyti, ko reikia, ir – atgal į mašinas namo arba dar į prekybos centrus. Ramiai vaikštinėjančių daug nebuvu. Ir prekeiviai ne vienoje vietoje kalbėjo ir apie orą, apie „geležinį“ vėją, kuris trikdo dirbtį lauke pavasario darbus. O kad jie jau išsibėgėja, liudija ir eilutė pirkėjų prie sėklų kiosko, kiek toliau, kur pardavinėjami svogūnų sodinukai.

Jau pirkė ir gyvū gėlių – chrizantemų šakelių, rožių žiedų. Pirkė ir žvakų, jidėklų joms, išvairių trąšų. Vieni ieškojo jų braškėmis, kiti pasigedė žuvų miltų, kurie, sako, kad labai tinkia pomidorams į duobutę įplili prieš sodinant šiltnamyje ar lyseve. Ukininkų pusėje prekiavo išvairiai vaismėdžiai, vaiskrūmiais, dekoratyviniais medeliais. Rikiavosi išvaižiuoti grūdų pirkėjų mašinos. Centneris (penkiaskesimt) kilogramų grūdų – kviečių, kvietrugų – kainavo 18 eurų, perkant toną ir daugiau, žinoma, pigiau, o kad bus tik brangiau – neabejojo nei ūkininkai, nei pirkėjai. Prasidėjusi prekyba ir daugiametė žolių sekliomis, tačiau dar galima rasti ir, kaip sako, pernykščio šieno nemažų maišų.

Jaunas vyroras iš Dvariuko netoli vartų, kaip ir kiekvieną šeštadienį, prekiavo savo rankų darbo kirkukais, plaktukais, kotas, turėjo pagaminės ir šeimininkėms, kurių ne viena iš jo ir užsisakiusi nupirkė jau sūriams spaustuką, už kurį praše šimto eurų. Viskas, kas pagaminta rankomis, kur jidėta žmogaus ne tik triūso, bet ir širdies, turi ir savo kainą.

Kad „galva ir kišenė ne visada sutaria dėl kainos“, ypač turguje, satyriko Jurgio Gimberio žodžiai, tikino buvusi mokytoja, kuri sakė,

(Nukelta į 4 p.)

Gyvenimas Sveikatos sistemos reforma: įstaigos bendradarbiaus pagal sutartis

(Atkelta iš 1 p.)

Pasak savivaldybės gydytojo, kai kuriais reformos praktinio įgyvendinimo klausimais norėtusi didesnio aiškumo ir konkretumo, pavyzdžiui, dėl „minkštostos“

projekto dalies priemonių motyvuojančiam medikų darbo užmokesčiu ar dėl pacientų pavėžėjimo į kitas sveikatos sistemos įstaigas paslaugos bei šeimos gydytojo komandos finansavimo.

Kokių pokyčių reikia laukti Prienų ligoninės veikloje?

VšĮ Prienų ligoninės direktorės Jūratės MILAKNIENĖS teigimu, nors ruošiama sveikatos sistemos reforma visus gąsdina, ir būsimi pokyčiai kelia pasipriešinimą bei nerimą, sveikatos priežiūros sektoriuje jie yra būtini.

Svarbu nusistatyti prioritetus

Dauguma mūsų pacientų susiduria su paslaugų prieinamumo, kokybės problemomis. Medikai nepatenkinti dėl didelio darbo krūvio, mažų atlyginimų ir t.t. Visgi, manyčiau, kad, vykdant reformą, turi būti atsižvelgta į rajono gyventojų interesus bei vietinę sveikatos priežiūros paslaugų paklausą. Todėl labai svarbi teisinga Savivaldybės vadovų pozicija, – sakė įstaigos direktorė J. Milaknienė.

Anot įstaigos direktorės, paaikėjus, kad sveikatos priežiūros įstaigų poreikiai Europos Sajungos ir kitoms investicijoms yra žymiai didesni, nei finansinės galimybės, SAM paprašė išsigryninti savo norus ir surašyti poreikius prioritetu tvarka, pagal regiono planus, užpildant atsiūstas lentelės.

Mes turime planuoti konkretias investicijas į esminius pokyčius bei nustatyti, kur ir kokie būtų efektyviaus sprendimai pagal turimus išteklius, – pastebėjo J. Milaknienė.

– Prienų rajonui, kaip ir kitiems mažiem rajonams, siūloma užtikrinti bazinį asmens sveikatos priežiūros paslaugų paketą Savivaldybės lygmeniu – steigiant Bendruomeninės sveikatos priežiūros centrą. Jo neumatoma kurti, visos paslaugos gyventojams bus teikiamos bendradarbiavimo sutarčių tarp asmens sveikatos priežiūros įstaigų pagrindu. Kol kas jokie sprendimai Savivaldybės taryboje nebuvu nei svarstyti, nei priimti.

Vietoj Vaikų ligų skyriaus – Dienos stacionaras

VšĮ Prienų ligoninė direktorės teigimu, kadangi įstaiga buvo reformuota dar 2009-2010 metais, todėl dabar esminiu pokyčiu gyventojams neturėt būti. Po reformos Prienų ligoninėje turėt išlikti šios paslaugos: stacionarinės vidaus ligų, vaikų ligų, reanimacijos ir intensyvios terapijos; stacionarinės palaikomojo gydymo ir slaugos; stacionarinės paliativios pagalbos; priėmimo-skubios pagalbos, stebėjimo; dienos chirurgijos; suaugusių ir vaikų dienos stacionaro; ambulatorinės gydytojų specialistų konsultacinių; ambulatorinės reabilitacijos; dantų protезavimo.

– Uždarome Vaikų ligų skyrių. Jo vietoje įkursime Vaikų dienos stacionarą, numatome teikti daugiau dienos paslaugų, taip pat stiprinimėti paliativios pagalbos paslaugas. Dalyvaudami reformoje, turime galimybę gauti ES lėšų, – kalbėjo J. Milaknienė. Kadangi didžiausiai pokyčiai suplanuoti Prienų ligoninėje, įstaiga tikisi didžiausio finansavimo.

Ligoninės direktorė viliasi supapratyti Prienų ligoninės pagalbos

skyrių taip, kad jis atitiktų šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimus (atskiras poskyris infekcijos požymių turintiems pacientams bei vaikų poskyris ir t.t.), būtų pagerintos gydymosi sąlygos stacionaro pacientams. Anot J. Milaknienės, pandemijos metu įstaigos kolektyvas pajuto, kad infrastruktūra turi būti atspari grėsmėms – esant pakankamai ankstoms patalpoms, buvo nuomojami bei perkami moduliniai nameliai, kraustomasi iš pastato į pastatą.

Kaip veiks bazinis paslaugų paketas Savivaldybės lygmenje?

Jūratė Milaknienė paaiškino, kad į Prienų rajono savivaldybei siūlomą bazinį paslaugų paketą įtrauktos ambulatorinės paslaugos (pirminė ir antrinė asmens sveikatos priežiūra); stacionarinės paslaugos (vidaus ligų, intensyvios priežiūros, dienos stacionaro, dienos chirurgijos, palaikomojo gydymo ir slaugos, paliativios pagalbos) bei skubi pagalba.

Baziniame pakete numatytas minimalus paslaugų spektras: vidaus ligų, endokrinologijos, kardiologijos, chirurgijos, endoskopijos, echoskopijos, akušerijos-ginekologijos, ambulatorinės reabilitacijos, otorinolaringologijos, oftalmologijos, neurologijos, radiologijos, vaikų ligų.

– Be šių išvardintų paslaugų, mes teikiame gastroenterologijos, pulmonologijos, urologijos, traumatologijos, dermatovenerologijos paslaugas. Be to, teikiame gydytojų specialistų paslaugas ir vaikams, konsultuoja vaikų neurologas, pulmonologas, endokrinologas, kardiologas.

Todėl bent artimiausiu metu šių paslaugų spektrą neplėsime, tik, atsiuvinjindami medicininę įrangą, gerinsime jų kokybę, – pasakojo ligoninės direktorė J. Milaknienė.

Pasak jos, ligoninė planuoja steigtį palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliativios pagalbos dienos stacionarą. Yra paruošti reikiams specialistai ir įrangą, todėl bus ieškoma galimybę įsteigti mobilią paliativios pagalbos namuose komandą. Belieka išspręsti finansavimo klausimus.

Koks bus pacientų kelias į kitas ligonines?

– Šiuo metu kitomis ligomis sergančius pacientus nukreipiamo į Kauno miesto ligonines. Neteko girdėti, kad, įvykdžius reformą, pacientai būtų nukreipiami į Alytų ar Marijampolę (nebent patys to pageidaučiai). O „Žalieji koridoriai“ veikia ir darbar klasteriniu principu, – į klausimus atsakė J. Milaknienė.

Įstaigos direktorė pasakojo, kad jau senokai funkcioniuoja miokardo infarkto ir insulto klasteriai, turintys

Prienų ligoninės direktorė J. Milaknienė: ir po sveikatos sistemos reformos Prienų ligoninėje turėt išlikti vienos iki šiol teikiamos paslaugos. Vaikų ligų skyriaus bazėje bus steigiamas Dienos stacionaras.

užtikrinti tinkamą ir vienodą medicinos pagalbą visiems šalies gyventojams.

Klasterių tikslas – kad insulto ar infarkto išiktas ligonis kuo greičiau būtų atgabentas į aukščiausio lygio specializuotą pagalbą teikiančią gydymo įstaigą.

Anot pašnekovės, sveikatos apsaugos ministro įsakymuose yra aiškiai nurodytos kiekvienos įstaigos pareigos ir atsakomybė, laikas, per kurį turi būti suteikta pagalba. Šių susirgimų atveju didžiulė reikšmė turi nustatyta aiški logistika ir atsakomybė už pacientą, užkirstas kelias laisvoms gydytojo interpretacijoms.

Miokardo infarkto ir insulto klasteriniai centrai šiuo metu veikia Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliaiuose ir Panevėžyje. Ir po reformos šiuose miestuose išliks klasteriniai centrai.

J. Milaknienė pridūrė, kad reformos eigoje, be miokardo infarkto ir insulto klasterių, turėt atsirasti ir daugiau klasterių pacientams, kuriems reikalinga skubi medicinos pagalba, reanimacija ir intensyvios terapija, taip pat traumų klasteris. Perinatologijos klasteris užtikrintų savalaikės nėščiųjų sveikatos tikrinimo, akušerijos, nėštumo patologijos, neonatologijos, naujagimių patikros, naujagimių intensyviosios terapijos paslaugas.

Prirenų ligoninės direktorė J. Milaknienė akcentavo, kad rajono gyventojai tikrai nebus palikti be intensyvios terapijos paslaugų. Pasak jos, įstaiga atitinka visus kriterijus ir toliau teiks aktyvaus gydymo bei intensyvios priežiūros paslaugas (reanimacija I-1 ir reanimacija I-2).

– Ateities vizijose ligoninė išlieka kaip savarankiška įstaiga, kuri pagal sudarytas sutartis bendradarbiaus su kitomis ligoninėmis pacientų srautu, specifinės patologijos diagnostikos ir gydymo klausimais, – išsakė savo lūkesčius Prienų ligoninės direktorė J. Milaknienė.

Dalė Lazauskienė

Namu ūkis

Balandžio mėnesio priminimai...

Namų galerija – palangė!

Jau prieš Verbū sekmedienį pasipuoškime namus – taip vėliau bus smagu ruošti vaisės, dažytį kiaušinius ar tiesiog juose laukti Prisikėlimo šventės. Tradiciškai puošiamės prazdyntomis šakelėmis, kitais žalumynais, iš ankstesnių metų išlaikytais dažytais kiaušiniais. Tinkamiausia vieta tokioms ekspozicijoms – palangė! Žydintis gėlių vazonėlis ar puokštė, molinio ar porcelianinio avinuko skulptūrėlė, gal kokia daili fotografija rėmelyje, megzta servetėlė, mielas dekoruotas puodelis, kvepianti žvakė – sunku išvardinti mielius mažmožius, kurie gal užkišti lentynoje dulka, o čia juos galima puikiausiai panaudoti ir sukurti nuostabią ekspoziciją. Pradėkite nuo virtuvės palangės, nes paprastai ji būna nepridengta užuolaidomis. Patikėkite, gerdami ryto kavą, džiaugsites savo išmone.

Svarbiausia, tokią „parodėlę“ galite keisti pagal nuotaiką, metų laiką, pritaikyti šeimos šventėms.

Sode...

Sodininko darbai šį mėnesį įprasti, kaip ir kasmet: genėjimas, skiepijimas, trēsimas ir kita. Tik orų permainos dažnai juos kiek pakoreguoja. Visuomet norisi priminti, kad kiek jau tų darbų bebūtų, viskā daryti reikia „su galva“, neskubant, tausojant pirmiausia savo sveikatą, neužsigriebiant daugiau negu reikia. Siandieninėje tokioje skaudžioje situacijoje, kai regime milijonus žmonių, bėgančių iš savo namų su vaikais ant rankų ir tik vienu kitu ryšulėliu reikalingiausių daiktų, suprant, kad visko žmogus negali turėti ir nereikią norėti...

Todėl, kaip visuomet, pirmas darbas būtų suolelio ar kokio krėslo įsaulyje pastatymas – o čia, šiltą ir jaukią valandą, besidairant, kaip peržiemojo sodas, gims visos genialios mintys, planai. Tiesa, kelios paskutinės kovo savaitės taip palepino šiluma, kad bent jau išsivalyti, išsigrebtu kas dar buvo likę po žiemos, tausojant pirmiausia visi suspėjo.

Genėjimas. Negenimi vaismedžiai yra daug greičiau pažedžiami grybiinių ligų, puolami kenkėjų, obelys ir kriausės pramečiuoja. Sutančius šakų vainikui vaisius veda tik šakų galuose, ypač vyšnios. Atkreipite dėmesį ir į tai, kokią vainiko formą norite išlaikyti. Gerokai patrumpinus viršutines vainikos šakas, paskatinite vešlų visų šakų augimą. Vertikaliai augančios derančių vaismedžių šakos augina vegetatyvinius ūgliaus, mažiau formuoja žiedinių pumpurų. Tokias šakas verta atlenkti horizontaliai, pririšti virvele ar saveliui, atlenkti įlaužimo būdu. Jau tais pačiais metais atlenktos šakos ir metūgliai suformuos žiedinius pumputus, kitais metais jau ir derės.

Senesni vaismedžiai yra geniniu intensyviau, taip paskatinamas vegetatyvinius ūgliaus augimas ir pratęsiama dėjimo laikas. Suformuoja šakų vainiką taip, kad į ją patenkty apie 50 proc. saulės spinduliu. Reikia nepamiršti, kad vaismedžių genėjimas yra vienas iš svarbiausių sodo priežiūros darbų – todėl verta domėtis genėjimo subtilybėmis, kreipti dėmesį į veisles, rūši, nes nuo to priklauso ir genėjimo laikas.

Skiepijimas. Apie tai plačiau kalbėjome pereitą balandį. Raganome pasirūpinti rudenį ir savais ūgliaisiai. Jei to nepadarėte, teks vėl dairytis

pas draugus, bičiulius, nes balandis geras mėnuo šiam darbui. Perskiepyti pirmiausia reikėtų tuos vaismedžius, kurie gerai auga jūsų sode, yra sveiki, bet jau prastos veislės. Gaila, pavyzdžiu, nupjauti seną gražią obelį, kurią mylite ir jos pavėsiu megaujatės. Perskiepij dar sulauksite ir gardžių vaisių. Paeksperimentuokite į kiekvieną šaką įskiepydami skirtinges veisles.

Atsiminkite, kad skiepijimo kokybė priklausys ne tik nuo skiepūglių kokybės, bet ir pjūvių tikslumo, išankstumo, gero aprūpimo. Geriausiai skiepai prigya, kai skiepijama vegetacijos pradžioje, pumpurams sprogstant.

Vynmedžių persodinimas. Šie ilgaamžiai augalai nemiegsta persodinimo. Tačiau jei jau sodindami gerai neapgalvotės vėtos ir dabar augalas išskėstrioje bado akis, pats laikas tą padaryti, kol dar nepradėjoe busti pumpurai. Rudeniu šio darbo palikti neverta, nes besniegę žiemą, ko gero, ji pražudytu. Vynmedži iškaskite su kuo didesne šaknų sistema, žemų stenkitės nenupurti, o su jomis pasodinkite į naują vietą. Būtinai gausiai palaistyke. Labai svarbu vynmedži apgeneti, paliekant tik 2–5 pumpurus, o žiedus pirmais metais po persodinimo apskritai geriau nuskinti, neleisti derėti.

Veja. Jei po žiemos veja išrausta grioveliais, kovoti darbar su tai padariusiai graužikais per vėlu. Graužikų suniokotos pievos nelygumas užberkite grėbliu žemėmis, plikas vietas užsökite žoliu mišiniu. Veja būtina patrėsti universaliomis trašomis. O su graužikais kovoti geriausia rudenį. Nuo žoliaplovės vibracijos vasarą jie ir taip išsikraustys į ramesnę vietą.

Darže...

Daržininkų azarto pavasarį tikriaujasi niekas negalėtų sustabdyti. Jau žaliuoja jų namuose palangės, daigyklos, pačios ankstyvosios daržovės kalasi šildomuose šiltnameiuse. Gal tik pasikeitė vienas daržininkų būdo bruožas – mažiau bėgiojama po parduotuves, daugiau laiko praleidžiamas užsakinėjant sėklas ir dailus internetu. Čia randamos visos naujienos, kuriasi bendraminčių grupės, dalijamasi patirtimi – ir patogu, ir laiko sutaupoma.

Vanduo daigų laistymui. Kiekvienais metais daržininkai dalijasi patyrimu, kad gležniems daigeliams reikia ypatingo, pagerinto vandens. Ne veltui apie gyvajį vandenį aprašyta legendose, pasakose, o iš savo sveikatai tokio stebuklingo vandenio prasimanome – Joniuzodami, nau dodami tirpsmo vandenį į magnetindami, naudodami šungitą. Tai saveime suprantama, kad ir augalėliui to skanesnio ir sveikesnio vandenuko nereikyt gailėti.

Trikiausiai teko pastebeti, kad laistant daigelius kietu vandeniu substrato paviršius apsitraukia kieta plutele. Vandeniui garuojant, jo sudėtyje esančios druskos tiesiog kau piasti žemės paviršiuje. Druskos dar ir rūgština dirvą, o tai kenkia dailams, kartais net prazūtingai. O štai tirpsmo vanduo teigiamai veikia virus gyvus organizmus, labai palankus daigelių auginimui. Kaip jo pasirošti? Ukyje ar sodyboje galima buvo į talpas prisikasti sniego, jį atitirpinti. Namuose tam gali pasitarnauti

(Nukelta į 4 p.)

Pašnekėsiai

Budėjimo valandos...

Jau ne mėnesiais, o metais skaičiuojame laiką, kai gyvename Covido apsuptyje. Dabar įsitempę skaičiuojame savaites, jau ir mėnesius, kai atsibundame ir einame miegoti su žinia – visai čia pat, kai-mynystėje, žiaurus karas Ukrainoje. Agresoriaus užpultoje Ukraine žūva nekalti žmonės, vaikai, griaunami miestai. Mokomės gyventi šio košmaro akivaizdoje. Mintyse riukiujame ir likusias dienas iki šv. Velykų ir kiekviena diena, kaip ją bepradėtum, yra tarsi budėjimas – esame atsakingi už tai, kas vyksta šalia mūsų, ką galėtume padaryti, kad jis būtų šviesesnė, taiksnė, ramešnė.

Pavasaris, gavėnia – tai lyg du poliai, kai plystanti gyvybės energija jau skubina mus nusimesti visą sastringi į judėti, judėti, darbuotis...

Ir Gavėnia, kuri tikintiesiems yra labai reikšmingas – atgalas, pasniko, susikaupimo ir maldos laikas. Po Verbą, Kristaus kančios sekmedienio, jau ir Didžioji savaitė – pradėsime švesti Velykų slėpinį.

Jau vėl pradėjome suprasti ir išmokome susitelkti į Didžių Velykų tridienį, išiklausome ir norime suvokti tų dienų prasmę. O Didžių šeštadienį kartu su visa bažnyčia, saulei nusileidus, budėsime prie mirusio Viešpaties kapo, apmastydamo jo kančią ir mirtį.

Paskutinės kelios savaitės gavėnių laiko, kad ir kokie jau buities darbai mus bespaustų, tegul padeda mums pajauti ir to kasdieninio bu-

dėjimo už mūsų gyvenimą atsakomybę. Kaip tai padaryti? Štai keli labai paprasti patarimai iš Carito kalendoriaus:

Apmastyk ir pagalvok, kaip galėtum konkrečiai dalintis su stokojančiu.

Padaryk gera tam, kuris negalėtai atsilyginti.

Pasiryžk visus dienos darbus ir įsipareigojimus atlitti kantriai, su meile.

Surišk ar nupirk dar vieną verba ir padovanok ją pašventintą kai-mynui, draugui.

Didžių ketvirtadienį pasikviesk draugų vakarienei, padékok jiems už draugystę.

Didžių Penktadienį parašyk laiką arba pasikalbék su Jézumi... Tau pasiseks. 15 val. paskesk tyloje.

Didžių šeštadienį reikėtų pasi-

stengti daugiau būti tyloje. Velyknakčiui pasirūpink žvake ne tik sau, bet ir ją užmiršusiam.

Paprasčiausiai apmastyk, kas padėtų tavo dvasiniam augimui šią gavėnią ir tam apsispręsk.

Tikrai, sakysis labai paprasti dalykai? Tik juos atliliki kažkaip pristanga valios ar noro.

Budėjimo valandos... Kiekvienas daugiau ar mažiau esame jūs patyrę savo gyvenime: ar budėdami prie vaiko lovelės, ar slaugydami ligonį, ar tiesiog saugodami nuo šalnų žydintį sodą, pirmajį gležną užaugintą daigą... Ir pajautę tą virpulį ir nerimą, kai kiekviena tos valandos minutė yra leminga. Būkime budrūs ir kantrūs tose valandose, būkime teisingi ir išmintingi. Tiesiog – budėkime!

Jūsų Augustina

SKANAUS!

Kol dar gavėnios metas...

Sekmedienį, parėjė namo su pašventinta verba, norėsite patiekti šeimai truputėlį šventiškesnius pietus, nors dar ir gavėnios metas. Labai pritiks bet kokia trinta daržovių sriuba. Štai viena iš jų:

Sriubai reikės: 1 kg morkų, 60 g smulkintų svogūnų, 60 g smulkintų pankolių, 600 g daržovių (ar vištenos) sultinio, šaukšto alvyuogių aliejaus, poros šaukštų citrinų sulčių, trupučio tarkuotos citrinos žievelės, cinamono, malto kmynu, pipirų, druskos.

Puode pirmiausia įkaitinkite aliejų, paskui dėkite svogūnus, pankolius, pasūdykite. Maišydami pakepinkite. Tuomet sudėkite tarkuotas morkas, citrinos žievelę, suberkite kmynus, gardinkite pipirais, cinamonu, dar lėtai kepinkite. Supilkite sultinį ir pavirkite apie 20 minucių. Sutrinkite viską trintuvu, supilkite citrinos sultis, pakaitinkite. Prieš patiekdamis ragaukite – gal trūksta druskos ar kito prieskonio.

Kepta žuvis su karamelizuotu padažu ir razinomis

Reikės: 5–6 vidutinio dydžio ar kokių trijų didesnių heko (jūros lydekos) be galvų žuvų, aliejaus kepimui, 500 g pomidorų padažo, 5–6 vidutinio dydžio svogūnų, geros saujos besėkių razinų, 2 šaukštų cukraus, trupučio druskos, pipirų.

Paruoštą nuvalytą žuvį (kaulų galima neišimti) gerai iškepkite aliejuje. Dėkite į gilesnį dubenį. Supjaustykus stambiau svogūnus gerai apkepkite aliejuje, kartu suberkite razinas, berkite druską, pilkite tomato ir kepinkite. Tada suberkite cukrų, maišykite, jei labai tiršta, įpilkite kelis šaukštus vandens. Karštą paruoštą padažą supilkite ant žuvies. Labai skanu ir gerai laikosi net kitai dienai.

Desertui – keptas obuolys su varške

Obuolius perpjaukite pusiau, išimkite sėklalizdžius ir pašaukite į 180 °C orkaitę. Truputį jiems suminkštėjus išimkite ir užkrėskite po gerą šaukštą ištrintos su trupučiu cukraus, cinamonu, razinomis, vanile paskanintos varškės. Tokios, kokia jums patinka. Pabaikite kepti. Skanu ir šilti, ir šalti.

Velykų vaišės – tradiciškai ir naujai

Niekada ir nieko nėra svarbiau ir maloniau, negu mūsų patirtys ir tradicijos šeimoje. Todėl ir laukdami šv. Velykų šventės jų vaišių stalą neįsivaizduojame be

žalumos, margučių, sviesto ar cukrinio avinėlio, versienos kepsnio ar kalakuto, šaltienos, dar kitaip vadintos košeliena, sūrio ar varškės pudingo. O dar kvepiantys pyragai, velykinė boba, meduolai! Kvapai ir skonai, kuriuos išsiminėme vaikystėje, mamų ar močiučių ruoštai patiekalai visuomet kelia didžiulę nostalgiją ir labiausiai laukiami ant šventinio stalo. Tačiau jaunosis šeimininkės ir ne tik noriai dairios naujų receptų, ieško idėjų, mielai panaudoja įvairius, dabar lengvai prieinamus produktus, šviežias daržoves ir vaisius. Tačiau patariame visiškai naujus receptus pabandyti iš naujo arba gaminti mažesnius kiekius. Ruoškime vaisės išradinį!

Veršienos kepsnys

Reikės: 1,5 kg veršienos kumpio, 100 g minkšto sviesto, 2 šaukštelių druskos, 1 šaukštelių baltųjų pipirų, 1 šaukštelių saldžiųjų paprikų, 1 šaukštoto aštriujuų garstyčių, 1 šaukštoto rudojo cukraus, 2 šaukštų konjako, 200 ml baltojo vyno.

Mėsą trinkite sviestu, sumaišytu su prieskoniais. Dėkite į kepmo indą ir troškinkite apie valandą. Kas 15 minūcių pavartykite. Garstyčias, cukrų ir konjaką sumaišykite, ištepkite juo išsimtą iš troškintuvu mėsą, dėkite į ant grotelių ir baikite kepti orkaitėje, kol apsitrauks gražiai plutele. Apačioje grotelių padėkite skardą taukams nuvarvėti. Riebalus sumaišykite su tais, kurie liko troškintuve, supilkite vyną, pakaitinkite ir naudokite kaip padažą. Kepsni patiekite supjaustę riekelėmis.

Velykinės bobos, bobelės, pyragai...

Velykų „Bobai“ reikės: 0,5 kg miltų, 70 g mielų, 0,5 stiklinės pieno, 10 kiaušinių trynių, 100 g riebaus gero sviesto, taurelės romo arba brendžio, 20 g grazinių, žiupsnelio druskos.

Pusę miltų užplikykite karštū pienu ir gerai išmaišykite. Tešlą at

Balandžio mėnesio priminimai...

(Atkelta iš 3 p.)

Šaldiklio stalčius, į kurį reikia pritaikyti atitinkamo dydžio indą, puodą. Štai vienos daržininkės pasidalinta spaudoje patirtis. Pripylus puodą vandens reikėtų vieną parą jį palaikyti kambario temperatūroje, kad gerai nusistovėtų. Tada talpą déti į šaldiklį. Po 2–3 val. užšala viršutinis sluoksnis, tą leduką reikia nuimti, nes tai sunkusis vanduo (deuteris). Tada reikia toliau šaldyti vandenį kokias 3–4 valandas. Jei lieka nesušalusio vandens, reiškia Jame yra nereikalingų medžiagų. Jį išpilkite. Sušalusį ledą reikia atitirpinti kambario temperatūroje (kaitinti negalima), palaikyti arčiau radiatoriaus, kad sušiltų iki 23–24 °C. Tokiu vandeniu ir laistomi daigai. Sakysite, daug terlionės? Tačiau savo augintiniams juok laiko negaila.

Galima panaudoti ir kitus, jau minėtus vandenį gerimimo būdus. Tikriausiai ne pas vieną dar rasis taip madingų buvusių būtininių vandenį Jonizatorių. Galima vandenį gerinti šungito mineralais ar įmagnetinti. Toks įmagnetintas vanduo turi šarmimą pH ir yra labai tinkamas bet kokiems augalamams laistyti.

Siltnamei paruošimas. Šiemet kovą saulėtų dienų tikrai netrūko, todėl pavasariniams siltnamei paruošimui laiko tikrai užteko. Tikékimės jie pukiai išvédinti. O gal jau ir išplauti, sutvarkyti. Reikia gerai patikrinti, ar po gilius žiemos nėra kokių stiklo įtrūkimų, pažeidimų. Langus gerai plauti su muilu, perplauti silpnu kalio permanganato tirpalu. Stipresniu (ryškios spalvos) tirpalu gerai dezinfekuokim ir dirvožemį. Balandžio pradžios naktys šaltos, todėl gerai buvo užkloti žemę juoda plėvele, tegul greičiau išyla.

Laikas ir suaktyvinti dirvožemio gyvybingumą, atkurti jo biologiją. Tam yra įvairių preparatų, pav., „Bioauksas“. Papildomai dar tiks medžio pelenai, kompostas, kompleksinės mineralinės trašos. Dirvą būtina supurenti, palaistytu šiltu vandeniu ir vėl galima uždengti juoda plėvele. Jau kovo pabaigoje daugelis daržininkų įbėrė kampeleyje salotų, špinatų, krapų, ridikelių, pasodino truputį svogūnų. Suskubkite, jei to nepadarėte.

Gelyne...

Balandis gelyne, tai lyg kasdien sprogstantis pumpuras... Jau nužydėjo pirmieji pačių ankstyviausiuojų žiedelių kilimai. Sparcių galvas kelia ankstyvieji narcizai, saulutės, raktažolės, savo puošnius žiedus dar labiau į saulę atsuka heleborai. Peržydėjus ankstyvioms daugiametėms skubėsime sodinti vasarines gėles. O tada kyla galvosukis – gal ką nauja šiemet parsikvesti į savo gelynā?

„Galva ir kišenė ne visada sutaria dėl kainos“...

(Atkelta iš 2 p.)

eilutė, nors ir šaltokas vėjas, tačiau likus porai savaičių iki Verbų sekmadienio silkė, hekas, šviežia žuvis ir kita buvo labai perkama. Apie dešimtą valandą jau nebuvo galima rasti né vieno varškės sūrio, todėl pieno bei jo produktų pirkėjai daug ankstyvesni. Litras pieno kainavo 0,60 euro, litras grietinės – 4–4,50 euro, kilogramas sviesto – 9–10 eurų, varškės – 3,60 euro, varškės sūrio – 3–6 eurų.

Daržovių, ypač bulvių, morkų, burokų, pirko didesniais kiekiais, kaip ir daugumos maisto prekių. Kilogramas bulvių kainavo 0,50–0,80 euro, morkų kilogramas kainavo 0,80 euro, kopūstų – 0,80–1 eurą, burokelių – 0,60 euro, stiklinė grąžių pupelių – 0,70–0,80 euro, pusės litro stiklainis namie ruoštų marinuotų mišrainių – 2,50–3 eurus, kilogramas raugintų kopūstų – 1,50 euro, raugintų agurkų – 2–3 eurus, virtų burokelių – eurą.

Mėsos gaminius rinkosi taip pat pagal poreikius. Kaimiškų lašinių perkančiųjų surasi kiekvienam turuje. Kilogramas jų kainavo 6–8 eurus, rūkytos karkos kilogramas kainavo 2,50 euro, šalto rūkymo kumpelio – 6,80 euro, š/r ūkiškos dešros kilogramas – 7,20 euro, š/r „tinginių“ dešreliai – 3,40 euro, „močiutės“ dešreliai – k/r kilogramas kainavo 5,20 euro, o šašlykų – 4 eurus.

Nors turgus jau link pabaigos, tačiau dar daug gyvybės gyvuliukų turuje, kur daugiausia perkančiųjų višeles, kurių viena kainavo 7–7,50–8 eurus. Už kaimišką gaidejį praše 6–8 eurus, o už veislinę vištą ir gaidį – dvigubai brangiau, tačiau pasirinkti buvo galima ir pagal plunksnas, ir pagal augintoja. Didesnį „pulką“ vištų pirkusi Marijona su nerimu ir su miela šypsena sakė, kad „reikia gi

Tačiau, kaip pataria specialistai ir patyrę gėlininkai, reikia būti atsargiems perkant visai naują, nepažistamą augalą ir nesugundyti spalvinga reklama ant pakuočių, kad paskui netektu nusivilti. Dažniausiai nesulaukiame tokio efekto, kokio tikėjomės. Daug geriau, jeigu kokį augalą nužiūrėjote praėjusių vasarą kažkur gelyne, pas draugus, pasiteiravote apie jo kaprizus, gal dar paskaitėte literatūros ir jau tikrai nusprendėte išméginti. Nesugundykite labai ir šiltų kraštų brangiominis naujovėmis, kad ir dėl ankstyvų pavasario, ir rudenės šalnų jūsų triūsas nenuveit perniek.

Daugiametės dauginimas ir persodinimas. Dabar, atžilus orui, tikrai malonu tą daryti. Specialistai pataria persodinant daugiametes daugiau dėmesio skirti augalo šaknims. Nereikia džiaugtis pamačius ištisusias ilgas šaknis, o be gailiesčio jas patrumpinti, susivélusias – grėbliuku iššukuoti, išskedinti. Kuo daugiau augalas priaugins naujų šaknelių, tuo turtingesnė bus ir jo antžeminė dalis. Si taisykė galioja ir kambariniams, ir lauko augalamams.

Dauginant šakniastiebinius augalus perpjautas žaizdas gerai pabarstyti medžio pelena. Nuo seno žinoma, kad jie gerai dezinfekuoja nuo ligų ir užkrato, puvinių. Apžiūrėkite gerai daugindami vilkdalgijų šaknis: parudavusias ir papuvusias vietas šalinkite, palikite tik tvirtus gumbus. Nepamirškite, kad po kiekvieno augalo apdorojimo peili ar kitą įrankį būtina dezinfekuoti tam skirtomis priemonėmis, arba po ranka turėkite žiebtuvėlių ir juo nudeginkite ašmenis.

Trėšimas ir purškimas. Kai temperatūra nusistovi apie 10 °C ir augalai pradeda leisti lapeilius, laukia pavasarinius trėšimus azoto trašomis. Dabar jos bus puikiai pasisavintos, nes paankstinus dalį trašų nuplauna lietus. Sausą, bet nelabai saulėtą dieną, cheminėmis priemonėmis reikia nupurkštį ir linkusias sirgti grybelinėmis ligomis gėles. Kai pradės lapotis ir krūmytis miltilgei jastrūs fliokai, monardos ar kitos gėlės – purkškite, o vasarą dar kartą pakartokite. Tiks fungicidas „Topas“ ar kitos jūsų įprastos naudoti priemonės. Išméginkite ir ką nors nauja, nes pasiūla keiciiasi.

Skabykite ūglius. Per žiemą išsaugotas žydinčias ar dekoratyvinius lapus auginančias gėles – petunijas, pelargonijas, sandoviles, fuksijas ir kitas laikas geneti, o jų ūgliai pasodinkite ar merkite į vandenį, kad išsaknytų. Vegetatyviškai padauginti augalai išsaugo visas motininkio augalo savybes. Galima nupjauti ir viršunes, taip pat jau ir šiu metų daigų paaugusias viršūnėles pasodinti, o apgenetė daigeliai tik dar geriau šakosis. Gležni, menki ir nusilpę augalai dauginimui netinka.

„Du medu“ šeimininkas dalijosi gera nuotaika su nuolatiniais ir naujais produkcijos pirkėjais.

ruoštis karui“: „Gal Dievas duos jo nebus, slėptuvės jau savo kaime nebeturiu, sugriuva tėvelių rūsys nuo laiko, kuris buvo labai geras, po žeme, bet niekur ir nesislėpčiau – kaip bus, taip bus. Ruošiuosi dar ilgai gyventi, todėl gerai, kai turiu daugiau vištų, kurios padeda ir „spalvotų“ kiaušinių, ir džiaugiuosi, kad turiu gerų žmonių, ir išdovanuoju. Turuge mačiau dešimt kiaušinių kai nuoja 1,8–2 eurus ir brangių artėjant Velykomis. Turiu anūkę, kuri išsigalvojusi kažkokią kiaušinių dietą, tai daugiau pasiima. Nieko negaila. O dabar, tokiu neramu laiku, prieš pasitinkant Gerają naujinę – linkiu višiemis daugiau dovanoti tiems, kurie negali atsilyginti“...

SKANAUS!

(Atkelta iš 3 p.)

Velykinės bobos, bobelės, pyragai...

Ištraukite ir atausinkite formelėse, palikite kokioms 6 val. ar per naktį apdžiūti. Išvirkite sirupą iš 300 ml vandens, 260 g rudojo cukraus. Kai pravės, įmaišykite 40 ml romo. Bobeles iki pusės subadykite mediniu iešmeliu ir merkite kelioms sekundėms į sirupą. Sustatykite ant padéklo. 200 g cukraus pudros iššukite su 2 šaukštais citrinų sulčių, įpilkite 40 ml romo ir truputį pašildykite. Apliekitė šiuo glajumi „bobelės“.

Romo „bobelių“ tešla skiriasi nuo „bobos“. **Reikės:** 350–370 g miltų, 250 ml pašildyto pieno, 100 g ištirpinto sviesto, 100 g rudojo cukraus, 1 šaukšteliu vanilės ekstrakto arba poros šaukštelių vanilinio cukraus, vieno kiaušinio ir dar vieno trynio, 1 šaukštoto romo, 50 g razinų. Siltame piene ištirpinkite vieną šaukštelių cukraus ir župsneli druskos. Suberkite sutrupintas mieles, išrinkite. Berkite po truputį miltų, tiek, kad tešlaaptų gretinės tirštumo. Užklokite šiltu rankšluosčiu ir palikite kokiai valandai pakilti. Kiaušinio tryni iššukite su cukrumi, vanile. Baltymą išplakite. I pakilusią tešlą sudėkite trynius, sviestą, romą ir gerai išmaišykite. Tada sudėkite baltymą ir atsargai permaišykite. Suberkite likusius miltus, išminkykite tešlą, kad nelipstu prie rankų, pabaigoje suberkite razinas ir palikite tešlą 1,5 val. pakilti. Prieš darydami rutuliukus dar kiek paminkykite, kad išeitų oro burbulukai.

Nekeptas sūrio pyragas

Reikės pagrindui: 200 g šokoladinių sausainių, 100 g sviesto, pusės šaukštelių tirprios espresso kavos.

Idarui: 500 g maskarponės sūrio, 300 g baltojo šokolado, cukraus pudros pagal skoni, 1 šaukšteliu vanilės ekstrakto, 15 g želatinos, 75 ml vandens.

Papuošimui: uogų, vaisių ar želės gabaliukų

Sausainius sutrupinkite ir sumaišykite su ištirpintu sviestu ir kava. Sukrēskite į formą, paspausdami išlyginkite ir dėkite į šaldytuvą. Ištirpinkite šokoladą, palikite atvesti iki kambario temperatūros. Želatiną išbrinkinkite su šaltu vandeniu, tuomet kaitindami ištirpinkite. Sūri išplakite elektrominiu plakliu iki vientisos masės ir, maišydami šluotele, supilkite šokoladą. I atvesusią želatiną įpilkite 2 šaukštus sūrio ir šokolado mišinio, išmaišykite. Tada želatinos masę supilkite į sūrio ir šokolado mišinio, išmaišykite. Galiausiai gerai išmaišykite plakliu ir supilkite ant sustingusio sausainių pagrindo. Užberkite iš anksto pasiruoštos želės gabaliukais ir dėkite į šaldytuvą stingti. Geriausia – per naktį ar bent kokioms 5 valandoms.

Kavos kiaušininis gérimas

Reikės: 750 ml pieno, 250 pieninio šokolado, 2–3 šaukštelių tirprios kavos, 10 šaukštų kiaušinių likerio, 200 g plaktos gretinėlės, šokolado drožlių.

Pašildytame piene ištirpinkite šokoladą ir tirpią kavą, supilkite kiaušinių likerį ir išmaišykite. Kavą išplastykite į pasildytus puodelius, uždėkite ant viršaus plaktos gretinėlės, papuoškite šokolado drožlėmis.

Margučiai

Jū dažymo būdams ir raštams – nei galio, nei krašto nėra. Pasirinkite jums mie-

li domu...

KMD – kas tai?

Knygynuose dar galima užtiki Melo Bartolomėjaus knygą „1 kv. metro daržas mieste“, kurioje ji entuziastingai pasakoja apie savo patirtį, kurią sukaupė nuo 1975 metų, pradėjės „ūkininkauti“ vieno kvadratinio metro darže. Sunku skaitant neužsi-krėsti šio autoriaus entuziazmu, kai jis taip vaizdingai ir detaliai kalba apie kiekvieną savo atradimą, pritaikytą taip augintin daržoves.

Melas savo vieno kvadrato daržo dėžę dalina į devynis kvadratukus po 30 cm, atskiria juos kartelėmis. Tuose kvadrateliuose sejā ir sodina įvairias daržoves, priklausomai nuo to, koks būna užaugęs derlius. Jeigu reikia išretinti augalą kas 30 cm, tarkim, žiedinį kopūstą, tokį sodiną vieną į kvadrateli. Jei kas 15 cm, pavyzdžiu, salotas, vietos užtenka keturiems daigams, petražolių auga 9, morkos – 16 ir t.t.

Melas yra sukūrės ir tobulą dirvožemį savo KMD, sudarytą iš trečdailio durpių, vermkulito ir mišrus komposto. Jo mišinys puikiai laiko drėgmę, turi visų reikalingų maistingųjų medžiagų, todėl nereikia jokių papildomų trašų.

Knygoje smulkiai aprašyta viskas – nuo dėžės pasidarymo iki derliaus nuėmimo. Tie, kurie niekada nemégino darbuoti pakeltose lysvėse, perskaityt kiaušinių pradžiai susigundyti bent vieną, gal vaikų ar anūkų džiaugsmui tokią KMD įrengti. Ir nors KMD tikslas yra užstaiginti daržovių ar vaisių, kelių kvadratus Melas siūlo skirti ir vienmečių gėlynui. Gal verta savo malonumui mèginti?

liaisia, tradicišką, o pajavairinimui visuomet smagu išméginti ir kažką nauja. Paprasčiausiai, jau pačių kiaušinių įvairovė nudžiugins. Todėl priimkite į draugiją ir putpelių kiaušinukus. Išvirkite ir bet kokiuose natūraliuose dažuose palaikti kiaušinukai labai tiks stalo papuošimui, o nulupti ir natūraliai padžyti ar marinuoti papuoš įvairias salotas, kitus patiekalus.

Svgūnų lukštus dažymui tikrai esame visi išmégintę, o štai raudonuosius kopūstus, ciberžolę, kavą, kinrožių arbata – vargu. Ne-sunku tokius dažus ir pasiruošti.

Raudongūžio kopūsto gūžę supjaustykite, užpilkite vandeniu, kad apsemtu, pavirinkite ant mažos ugnies pusvalandį. I atvėsintą ir perkoštą nuovirą įpilkite 3–4 šaukštus acto. Sudėkite kiaušinius taip, kad apsemtu ir nesiliestų vienas su kitu. Kas pusvalandį juos apverskite, kad dažytusi tolygiai. Kuo daugiau įpilsite acto, tuo spalva bus šviesesnė mėlyna. Laikysite kiaušinius ilgiu, spalva sodrės. Ir ištraukus iš skysčio spalva po kiek laiko intensyvėja – smagu laukti rezultato!

Rudai kiaušinius nudažys kavos tirščiai. 3 jų šaukštus užpilkite vandeniu, įpilkite 10 min. Kai atvés, sudėkite kiaušinius, pavirkite 10 min., palikite per naktį skyste.

Rudą su rausvu atspalviu išgausite iš juodosios arbato nuoviro – įpilkite dar šaukštą acto ir virkite Jame kiaušinius. Palikite ilgiu pastovėti. Raudongūžis kopūstas su ciberžole padės išgauti gaivią žalią spalvą.

Vienas kitas juodas margutis – madinga stalos puošmena. Senovėje ją išgaudavo iš geležies. Jums tereikės paprasto grafit

Tai, kas išaugina... Sūduvos klojai

Projektą remia
SPAUDOS,
RADIVO IR
TELEVIZIJOS
RĒMIMO
FONDAS

„Iš adatos, iš adatos ir namus pastatė, ir vaikus užaugino...“ (Prienų rajono siuvėjai. 2 dalis.)

Pirmame straipsnyje apie Prienų rajono siuvėjus jau pristačiausio amato mokymosi subtilybės. Siuvėjai ir miesto, ir kaimo gyventojams buvo labai svarbūs. Tad ir siuvėjo amato mokymasis išskirtinis, turintis specifinių bruožų, palyginti su kitų amatų mokymus. Žinoma, kad būsimas siuvėjas pas meistrą gyvendavo ilgą laiką. Už mokslus turėdavo susimokėti, už viską, ką pasiūdavo kartu su meistru, atlygio negaudavo, mokymosi laikas būdavo gana ilgas – visa tai liudija, kad į šiuos mokslus buvo žiūrima itin rimta.

Prienų mieste ir aplinkiniuose kaimuose siuvėjo amato mokėsi daug moterų ir vyrių. Vien tik Šilavoto apylinkėse buvo 43 siuvėjai, iš jų apie 30 moterų ir apie 13 vyrių. Išmokę amato siuvėjai turėdavo išgyti darbo įrankių. Kaip žinia, siuvėjo pagrindiniai darbo įrankiai buvo žirkles, adatos, laidynė, siuvimo mašina. Be jų, taip pat svarbus ir metras, antpiestis, žiogeliai, adatėlės ir kt.

Sudėtingiausia būdavo išsigytis siuvimo mašiną, nes ji brangi, todėl ir išigijimo istorijos įvairios. **Marytė Liaukutė** yra pasakojuusi: „Kai dar neturėjau siuvimo mašinos, buvau pasiskolinusi iš Ignotų. Jie davė man mašiną, tai aš jiems viską siuvau: vyrams ir kelnes, ir marškinius, mergaitėms šlebukį prisūdavau... Kai atsiuvaun ten ir savo nusipirkau, tai grąžinau. Savo mašiną siuvimu užsidirbau. Vazlavau į Pakuonį, Daugšiagirį ir ten mašiną „uzsiuvaus“. Kaune Jonas kojinę mašiną nupirkau, kiek mokėjo, neatsimenu, bet vežiau duonos kepalą magaryčių.“

Buvo siuvėjų, kurios iš tėvų pavadėdavo siuvimo mašiną. **Irena Radžiūnienė** prisimena: „Mama tu-

rejo nusipirkusi siuvimo mašiną, kai vežė mus į Sibirą, atėjo dėdienė Elvišienė iš pašiles ir tą mašiną išsivežė. O kai grįžom iš Sibiro, vėl atidavė. Gera mašina buvo, kojinė „Singer“.

Ineta Marčiukaitytė prisimena savo močiutės siuvimo mašinos istoriją: „Kai mano močiutė tarnavo, prižiurejo vaikus Kaune, tai viena ponai močiutei Marijai Krūvelienei atidavė šitą siuvimo mašiną. Po to ja siuva mano mama, gyvendama Premezyje. Dar ir dabar gerai siuvimo mašina siuva, gal kas iš anūkų siūs...“

Idomią istoriją apie siuvimo mašinos pirkimą pasakoja **Marytė Bubniénė**: „Buvu pusseserės vestuvinės ir į tas vestuves mane prašo, bet nėra visai pinigų. Tai mama sako, jeigu nori į vestuvę eiti, tai tada nepirkis tau mašinos... Jau aš sakau, kad geriau į tą vestuvę neisiu. Brolis éjo, aš nejau. Tada nuvažiavo į nupirkos Birštone parduotuvėje lenkišką „Lučnik“.

Siuvėjai, nusipirkę siuvimo mašinas, labai jas saugodavo, prižiūrėdavo. Ilgaamžiai meistrai per savo 70 siuvimo metų „susiuðdavo“ po dvi mašinas. **Magdalena Dabrišienė** yra pasakojuusi: „Pirma siuvimo mašiną „Singer“ buvo mano vyras Jurgelis nupirkęs, į šnapsą išmainęs. Paskui ją pardaviau Dabrišienei „kalniniui“ (ant kalno gyvenusiai) ir kitą nupirkos Vincukas. Pirko turgoje Aleksote, mokéjo tūkstantį rublių. Dar ir dabar siuvu su šita kojine „Singer“ mašina.“

Idomu tai, kad tarpukariu netgi buvo siuvimo mašinų mados. Moteriškos buvo mažesnės ir tik su vienu stalčiu, o vyriškos mašinos didesnės, su dviem stalčiukais. Daugelis tarpukario siuvėjų siuva su vokiškomis „Singer“ arba „Zinger“ kojinėmis siuvimo mašinomis. Kaip jau minėta, siuvėjai siuvimo mašinas labai rūpestingai prižiūrėdavo, supedavo. Buvo siuvėjų, kurie gizelkoms (mokinėms) net žirklių neleisavo dėti ant siuvimo mašinos, kad

Matusevičių šeima iš Rūdiškių kaimo. Antroje eilėje pirma iš kairės siuvėja Magdalena Dabrišienė (Matusevičiūtė).

nesubražytu. **Irena Radžiūnienė** prisimena, kaip siuvėja prižiūrėdavo savo mašiną: „Labai saugodavo, kad per jéga nesuktum, jeigu nesisuka, reikia pačią siuvėja pakvesti. Ir teptas ryta reikėdavo. Tepalas buvo atskiras, ne bet kokiu patepsi. Kas ryta, prieš siuvimą, turi dulkes nulyvoti nuo siuvamos ir patept kožnėsyk, kad netyškėtū tas tepalas, ne teptu.“

Baigę siūti siuvėjai prieš nuleidami kojelę padėdavo po ja medžiagos. Siuvamają uždengdavo dangčiu, kuris buvo su spynele. Teko girdėti atsitikimų, kad kartais keliaujanti siuvėja pamiršdavo ją užraktinti į kur nors išvykdavo, tuomet ūkininko vakuai bandydavo siūti. **Marijona Linkevičienė** (gim. 1929 m.) prisimena: „Būdavo, išeina siuvėja iš namų ir palieka nerakintą mašiną, o mes kaip velniukai – žiūrėt, kaip ta mašina sukasi. Vienas lendam po mašina – sukam, o kitas adatą čiupinėjam, vos pirstu neprisiuvo ir adatą nulaužém... Tėtė su mama barasi, kad nekištum nagų prie tos mašinos, nes išeis siuva ir liks nepasiūta.“

Tarybiniais laikais siuvėjai siuvo

su rusiškomis, lenkiškomis rankinėmis mašinomis.

Kai kurie siuvėjai siuvimo mašinas išsimainė iš rusų, kai šie grįžo iš Vokietijos, prisiplėše visko pilnus vežimus.

Tarpukariu žirkles taip pat buvo sunku išsigyti. Dažniausiai siuvėjai pirkdavo vokiškas žirkles Kaune arba pas žydus Prienuose. Labai jas saugodavo, neleisdavo nieko kirpti, tik medžiagą. Vaikams nebuvu galima imti siuvėjo žirklių. Pagalasti žirkles mokėjo tik meistrų, kaimo vyrai to nemokėjo.

Siuvėjas, išigijęs siuvimui reikalingų įrankių, pradėdavo savarankiškai siūti. Geras siuvėjas buvo labai gerbiamas, visada turėdavo darbo. Idomiai papasakojo anūkas **Juozas Mikušauskas** apie savo tėtuką siuvėją Gustaitį, kuris siūdavo vyriškus rūbus: „Iš adatos, iš adatos viskų – ir namus pasistatė, ir vaikus devynis užaugino. Kaip mama sakė, tėtukas né vienos dienos nesimokino, o skaitė ir skaičiavo, gerai mokėjo siūti vyriškus drabužius: kelnes, švarkus, paltus, kailinius, šniuraukas (liemenes)... Ir giedot eidavo.“

Marijos Krūvelienės siuvimo mašina.

Siuvėjo amatas – tai ne tik siuvimas, bet ir gyvenimo mokykla

Šiais laikais tekstilės pramonė pagamina milijonus tonų drabužių ir netgi yra laikoma viena labiausiai aplinką teršiančių industrijų pasaulyje. Tačiau anuomet drabužio kelias iki spintos buvo kur kas tvarėnis ir, žinoma, ilgesnis, o viena panelė ir pusę svieto aprengdavo.

Siuvėjos profesija buvo ištisies garbinga ir geidžiama, mat praktiškas amatas palengvindavo ir sudėtingą kasdienybę. Daugiau nei dešimt metų ši amatai tyrinėjusi Šilavoto davatkyno įkūrėja **Danguolė Lincevičienė** sako, jog siuvimas – tai ne tik siuvimas, tai yra bendravimas, nes būtent jo pagalba kuklios kaimo mergaitės anuomet išmokdavo bendrauti su žmonėmis.

Siuti mergaitės pradėdavo dar būdamos pauaglės, sulaukusios 15–16 metų. Tam, kad išmoktų amato, merginos metus ar dvejus eidavo motyti pas kitą siuvėjų. Kadangi vasarą

(taip kadaise vadinti siuvėjai) – 32 moteris ir 14 vyriškių. Pastarieji dažniausiai siūdavo vyriškus drabužius ir kailinius.

Išmokus siūti, didelis galvosūkis būdavo, kaip išsigyti siuvimo mašiną, mat senais laikais tai buvo labai brangus malonumas. Profesijai reikalinos įrankis kainuodavo apie 1000 rublių, o norint jį nusipirkti, kone ménėsi tekdamo nuo ryto iki vakaro nemokamai dirbtį. Kai kurios mergaitės perimdavo tévų turėtas siuvimo mašinas.

Tiesa, ne visos merginos, išmokos išsiūti, imdavosi šio darbo. Tačiau, pasak krašties, rašytojos, muziejininkės **Aldonos Ruseckaitės**, kone visos kaimo moterys mokėjo siūti, nors tai ir nebuvuoju jų profesija, ir jeigu

moteris nebuvu „prie tinginio“ ji viską pasisiūdavo: ir patalyne, ir namų drabužius, „apsiūdavo“ ir visą šeimą.

Tos, kurios imdavosi šio amato, dažniausiai tapdavo keliaujančiom siuvėjom. „Dažniausiai siuvėjos pas žmones atvykdavo savaitei, per kurią „apsiūdavo“ visą šeimyną. Keliaudama į žmonių namus siuvėja su savimi pasiūmdu ir siuvimą mašiną, ir prosą, ir prosinimo lentelę“, – susirinkusies pasakojo D. Lincevičienė. Anot jos, siuvėjos atvykimas į namus būdavo didelis ižykis – tuomet visa šeima tarsi atgydavo, nes siuvėja ir juokauti mokėjo, ir visas naujienas žinodavusi, tačiau, kaip sako kriauciu amatai tyrinėjusi Danguolė, pletkų niekada neskleisdavusi.

(Nukelta į 8 p.)

Aktuali informacija

Ligos išmoką už dvi pirmas nedarbingumo dienas gaus visi darbuotojai

Darbuotojui susirgus, nuo balandžio 1 d. kiekvienas darbdavys mokės jam ligos išmoką už dvi pirmasias kalendorines nedarbingumo dienas, nesigilindamas, ar darbuotojas turi ligos socialinio draudimo stažą. Iki šiol darbuotojai, neturintys būtinų ligos socialinio draudimo stažo, negaudavo ligos išmokos nei iš darbdavio, nei iš „Sodros“.

„Sodros“ mokamos ligos išmokos ir toliau bus skiriamos iprasta tvarka. Jas gauti galės tik nustatytas salygas atitinkantys asmenys – apdrausti ir turintys būtiną ligos socialinio draudimo stažą.

Šie įstatymo pakeitimai aktualūs visiems gyventojams, turintiems darbo ar tarnybos santykius. Nauja tvarka bus taikoma tiems žmonėms, kurie taps laikinai nedarbingi nuo balandžio 1 d.

Kaip ligos išmoką skirs darbdavai

Žmonėms, kurie nuo balandžio 1 d. taps laikinai nedarbingi dėl ligos ar traumos, bus nušalinti nuo darbo dėl užkrečiamų ligų protručių ar epidemijų arba tiems, kurie gydysis sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiante ortopedines ar protezavimo paslaugas, ligos išmoką už dvi pirmasias kalendorines nedarbingumo dienas, sutampačias su darbuotojo darbo ar tarnybos grafiku, mokės kiekvienas darbdavys. Nebus atžvelgiama į apdraustojo asmens turinį ligos socialinio draudimo stažą.

Iki šiol darbdavys mokėjo ligos išmoką už dvi pirmasias nedarbingumo dienas tik tais atvejais, kai darbuotojas turėjo bent 3 mėnesių ligos socialinio draudimo stažą.

Už dvi pirmasias nedarbingumo dienas darbdavys turi mokėti išmoką, ne mažesnę kaip 62,06 proc. gavėjo vidutinio darbo ar užmokesčio.

Kaip ligos išmoką skirs „Sodra“

Nuo trečiosios laikinojo nedarbingumo dienos ligos išmoką moka „Sodra“. Norint gauti ligos išmoką iš „Sodros“, reikia būti apdraustam (tuo metu turėti darbo ar tarnybos santykius) bei pirmajai ligos dienai būti įgijus ne trumpesnį kaip 3 mėnesius per paskutinius 12 mėnesius arba ne trumpesnį kaip 6 mėnesius per paskutinius 24 mėnesius ligos socialinio draudimo stažą.

Ligos išmokos dydis apskaičiuojamas kiekvienam asmeniui individualiai pagal jo draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius tris mėnesius, buvusius prieš mėnesį iki mėnesio, kai žmogus susirgo. Pažydzdžiu, jei asmens laikinasis nedarbingumas prasidėjo 2022 m. balandį, vertinamos 2021 m. gruodžio bei 2022 m. sausio ir vasario mėnesių draudžiamosios pajamos.

Ligos išmokos dydis sudaro 62,06 proc. išmokos gavėjo kompensojamojo uždarbio dydžio.

Šiuo metu vidutinė „Sodros“ apmokamo vieno ligos atvejo trukmė – 11,5 dienų.

Norint gauti ligos išmoką, taip pat reikia būti pateikus neterminuotą ligos išmokos prašymą „Sodrai“. Prašymą galima pateikti per asmeninę „Sodros“ paskyrą gyventojui www.sodra.lt/gyventojui. Pateiktas neterminuotas prašymas galioja visiems ateities ligos atvejams.

Aktuali
informacija

Nuo vasaros pradžios – didesnės pensijos ir socialinės išmokos

Atsižvelgus į išaugusią infliaciją šalyje, nuo birželio mėnesio siūloma didinti bazinius socialinių išmokų dydžius ir socialinio draudimo pensijas – taip siekiama apsaugoti pažeidžiamiausius šalies gyventojus. Didėtų piniginė socialinė parama nepasiturintiems žmonėms, šalpos pensijos, mokamos žmonėms su negalia, našlaičiams ar minimalaus socialinio draudimo stažo nesukaupusiems senjoram, tikslinės kompensacijos neigaliems su specialiaisiais poreikiais, didesnis šalies gyventojų skaičius turėtų teisę į būsto šildymo kompensacijas. Papildomai 5 proc. būtų didinamos ir socialinio draudimo pensijos.

Siūloma, kad nuo vasaros pradžios bazinės socialinės išmokos dydis būtų 46 eurai, tikslinių kompensacijų bazė didėtų iki 138 eurų, o valstybės remiamos pajamos siektų 147 eurus. Visi šiuo bazinių socialinių išmokų dydžiai šiemet didėtų 15 proc., palyginti su pernai. Šalpos pensijų bazę nuo vasaros pradžios siūloma didinti iki 173 eurų, šalpos pensijų bazė šiemet ugteltų 21 proc., palyginti su 2021 metais. Nuo birželio pradžios papildomai 5 proc. didėtų ir socialinio draudimo pensijos senjoram, žmonėms su negalia. Skaičiuojama, kad senjorai gautų vidutiniškai šeštadalui didesnes pensijas, nei pernai.

„Siūlome istoriškai didžiausią bazinių socialinių išmokų dydžį padidinimą. Visos kartu šios išmokų bazės dar niekada nebuvo didintos taip reikišmingai. Didelė jų dalis iš esmės nesikeitė metų metus. Nuo 2019 metų atsiradus socialinių išmokų indeksavimui, jos didėjo vos po kelius eurus per metus. Padidinus šiuos socialinių išmokų dydžius, auga ir įvairios išmokos labiausiai pažeidžiamieji šalies gyventojams: pagyvenusiems žmonėms, patiriantiems nepriteklių, žmonėms su negalia. Papildomai 5 proc. didės ir socialinio draudimo pensijos“, – sako socialinės apsaugos ir darbo ministrė **Monika Navickienė**.

Anot socialinės apsaugos ir darbo ministrės Monikos Navickienės, paties pensijų indeksavimo mechanizmo keisti neketinama. Rudenį, kaip ir kasmet, bus vertinama šalies makroekonominė situacija, valstybės ir Sodros biudžetų galimybės ir planuojamas pensijų indeksavimas 2023 metams.

DIDĖS SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJOS. Vidutinė senatvės pensija nuo vasaros pradžios siūloma didinti iki 482 eurų, o vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu – iki 510 eurų. Skaičiuojama, kad senjorai gautų vidutiniškai per 70 euru didesnes pensijas nei pernai ir per 20 euru didesnes nei gauna šiemet.

Vidutinė senatvės pensija nuo šių metų pradžios padidėjo nuo 414 eurų iki beveik 460 euru, o vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu siekė 486 eurus, pernai jos dydis buvo 441 euras.

Netekto darbingumo socialinio draudimo pensijos šalies gyventojams papildomai šiemet didėtų nuo 10 iki 21 euro, priklausomai nuo jų netekto darbingumo lygio.

Nuo šių metų pradžios valstybinės pensijos buvo indeksuotos tik 1,1 proc., pernai – 1,2 proc. Nuo vasaros siūloma kurių iš pareigūnų, teisejų valstybines pensijas padidinti 5 proc. Padidinus valstybinių pensijų bazę 10 proc., dešimtadalių ugteltų pirmojo ir antrojo laipsnių pensijos, tiek pat procentų didėtų ir mokslininkų bei nukentėjusių asmenų pensijos.

ŠALPOS PENSIJŲ BAZĖS DYDIS – 173 EURAI (nuo 2022 m. sausio – 150 eurų 2021 m. – 143 eurai). Nuo birželio pradžios siūloma šalpos pensijų bazę didinti iki 173

Socialinio draudimo pensijos

	Vidutinė senatvės pensija	Vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu
2021 m.	414 EUR	441 EUR
2022 m. sausis	460 EUR	485 EUR
2022 m. birželis	482 EUR	510 EUR

Didėtų ir socialinė parama mokiniam, vaiko išlaikymo išmoka, dalinė neigalių studentų išlaidų kompenamacija ir kitos socialinės išmokos.

Didėtų ir socialinė parama mokiniam, vaiko išlaikymo išmoka, dalinė neigalių studentų išlaidų kompenamacija ir kitos socialinės išmokos.

Vaiko pinigai

Nuo 2022 m. birželio

	2021 m.	2022 m. sausis	2022 m. birželis
Išmoka vaikui (vaiko pinigai)	70 Eur/mėn.	73,5 Eur/mėn.	80,5 Eur/mėn.
Papildomai skirtama išmoka vaikui	41 Eur/mėn.	43 Eur/mėn.	47 Eur/mėn.

Baziniai dydžiai, nuo kurių priklauso išmokos

Nuo 2022 m. birželio

Dydis	Kas tuo jo priklauso?	2021 m.	2022 m. sausis	2022 m. birželis
Bazinė socialinė išmoka	Nuo šio dydžio priklauso išmokos vaikams ir kitos socialinės išmokos	40 Eur	42 Eur	46 Eur
Šalpos pensijų bazė	Nuo šio dydžio priklauso šalpos išmokos stažo nesukaupusiems pensininkams, darbingumą praradusiems neigaliems, vaikams su negalia.	143 Eur	150 Eur	173 Eur
Tikslinių kompensacijų bazė	Nuo šio dydžio priklauso tikslinės kompensacijos specialiųjų poreikių turintiems neigaliems.	120 Eur	126 Eur	138 Eur
Valstybės remiamų pajamų dydis	Šis dydis taikomas vertinant asmenų pajamas ir (ar) turą, suteikiančius teisę gauti socialinę paramą, taip pat apskaičiuojant socialinės paramos dydžius	128 Eur	129 Eur	147 Eur

Tikslinės kompensacijos neigaliems

2022 m. birželio

Specialusis poreikis	Ką tai reiškia	Tikslinės kompensacijos dydis		
		2021 m.	2022 m. sausis	2022 m. birželis
Pirmojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis	Reikalina nuolatinė 4–5 val. per parą kitų asmenų teikiamą priežiūrą (pagalba)	132 Eur	138,6 Eur	151,8 Eur
Antrojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis	Reikalina nuolatinė ne ilgesnė nei 3 val. per parą kitų asmenų atliekama priežiūra (pagalba)	72 Eur	75,6 Eur	82,8 Eur
Pirmajį lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis	Reikalina nuolatinė 8 val. per parą ar ilgesnės trukmės slaugos	312 Eur	327,6 Eur	358,8 Eur
Antrojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis	Reikalina nuolatinė 6–7 val. per parą slaugos	228 Eur	239,4 Eur	262,2 Eur
Slaugos išlaidų tikslinė kompensacija*		300 Eur	315 Eur	345 Eur
Priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija*	netekusiems 75–100 proc. darbingumu ir vaikams, kurie nustatyta sunkus neigalumo lygis;	120 Eur	126 Eur	138 Eur
	netekusiems 60–70 proc. darbingumu; vaikams, kurie nustatyti vidutinis neigalumo lygis; asmenims, suakusius senatvės pensijos amžių	60 Eur	63 Eur	69 Eur

* Asmenims, kurieims tikslinė kompensacija buvo paskirta iki 2018-12-31.

Tikslinė kompensacijos moka savivaldybės.

„Sodra“ neigaliems taip pat moka arba netekto darbingumo pensijas, arba šalpos neigalumo pensijas.

Šalpos išmokos

Nuo 2022 m. birželio

Šalpos neigalumo pensijos:

	2021 m.	2022 m. sausis	2022 m. birželis
Neigaliems vaikams pagal neigalumo lygi	143–286 Eur	150–300 Eur	173–346 Eur
Darbingumo iki 24 m. netekusiems pilnamečiams asmenims	143–321,7 Eur	150–337,5 Eur	173–389,25 Eur
Tėvams, globėjams, kurie bent 15 m. slaugė neigaliuosius su specialiaisiais poreikiais, ir patys neteko darbingumo	143–214,5 Eur	150–225 Eur	173–259,5 Eur
Mamoms, išauginiuoms 5 ir daugiau vaikų, bei netekusioms darbingumo	143–214,5 Eur	150–225 Eur	173–259,5 Eur
Darbingumo po 24 m. netekusiems pilnamečiams asmenims	143 Eur	150 Eur	173 Eur

Pastaba: neigaliui, kuriam nustatyti specialieji poreikiai, kartu su šalpos neigalumo pensija gauna tikslines kompensacijas nuo 75,6 iki 327,6 Eur.

Šalpos senatvės pensijos:

	2021 m.	2022 m. sausis	2022 m. birželis
Minimalaus socialinio draudimo stažo neturintiems senatvės pensininkams	143 Eur	150 Eur	173 Eur
Senatvės pensijos amžiaus sulaukusiems tėvams, globėjams, kurie bent 15 m. slaugė neigaliuosius su specialiaisiais poreikiais	214,5 Eur	225 Eur	259,5 Eur
Senatvės pensijos amžiaus sulaukusioms mamoms, išauginiuoms 5 ir daugiau vaikų	214,5 Eur	225 Eur	259,5 Eur

Šalpos našlaičių pensijos:

Tėvų netekusiems našlaičiams: nepliamečiams ar pliamečiams iki 24 m., jei pliamečiai mokosi ar yra pripažinti nedarbingais, iš dalies darbingais	71,5 Eur	75 Eur	86,5 Eur
--	----------	--------	----------

Mėnuo lieka socialiai remtiniems asmenims gauti valstybės paramą už gyvūnų augintinių ženklinimą

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT) primena, kad nuo šių metų gegužės pirmosios visi gyvūnai augintiniai – katės, šunys bei šeškai – privalo būti paženklinti mikroschemomis, paskiepyti nuo pasiutligės ir įtraukti į gyvūnų augintinių registrą (GAR). Socialiai remtiniems augintinių šeimininkams nustatyta kompensacijų skyrimo tvarka.

Tikimes, kad kompensacijos nepasituriuantiems gyventojams už gyvūnų augintinių ženklinimą paskatins didesnį šeimininkų aktyvumą. Kartu kreipiamės į savivaldybių administracijas, seniūnus bei seniūnaičius, bendruomenių atstovus su prašymu informuoti kuo daugiau gyventojų apie galimybę gauti valstybės kompensacijas už deramą rūpestį savo gyvūnais”, – sako VMVT tako VMVT Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriaus specialistė Gintarė Mockevičienė.

Passak jos, išlaidos kompensuojamos už gyvūnų augintinių ženklinimo ir registravimo paslaugas, suteiktas iki šių metų gegužės 1 dienos. Už vieno gyvūno augintinio ženklinimą ir registravimo paslaugas valstybė kompensuos 15 euru, tačiau kompensacijos skiriamos ne daugiau kaip už tris gyvūnus. Gyventojų prašymus priima ir išlaidas apmoka Nacionalinė mokėjimų agentūra. Kompensacijos skiriamos už gyvūnus, atvestus iki 2021 metų gegužės 1 dienos paženklinimą ir užregistruavimą GAR. Taip pat nustatyta tvarka, kada gyvūnų globėjai bei ženklinimo ir registracijos paslaugų teikėjai – veterinarijos gydytojai – gaus kompensacijas už atlirkas paslaugas.

Smurtas

Balandžio 1 d. apie 9 val. Prienų r., Išlaužo sen., Šaltupio k., konflikto metu vyras (g. 1959 m.) smurtavo prieš moterį (g. 1962 m.). Išvyko aplinkybes aiškinasi policija.

Vagystės

Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK gautas parduotuvų atstovo pareiškimas, kuriamo pranešama, jog kovo 31 d. apie 10 val. 30 min. Prienuose nenustatytos tapatybės asmuo iš įrankių skyriaus ekspozicijos stendo paėmė kampinį šlifuklį „DEWALT“ ir išejo nesumokėjęs. Nuostolis – 199 eurų.

Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK gautame vyro (g. 1969 m.) pareiškimė nurodoma, jog kovo 25 d. apie 15 val. 50 min. Prienų r., Stakliškių sen., Lepelionių k., buvo išsibrauta į jam priklausantį negyvenamą namą ir pavogta įvairių daiktų. Nuostolis tikslinamas.

Balandžio 3 d. apie 11 val. 54 min. Prienų r., Išlaužo sen., Gražučių k., moteris (g. 1987 m.) pastebėjo, kad iš

IVAIRŪS

Informuojame žemės sklypų (kadastro Nr.6920/0006:467 ir 6920/0006:54), esančių Sobuvos k., Prienų r., savininkus, kad valstybės imones Valstybės žemės fondo matininkas Algiris Kabašinskas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-166) 2022-04-13 9.00 val. vykdys žemės sklypo (kadastro Nr. 6920/0006:33), esančio Sobuvos k., Prienų r., Kašonių k.v., ribų ženklinimo darbus. Prieikus išsamesnės informacijos prašome kreiptis į valstybės imonę Valstybės žemės fondą adresu: K. Donelaičio g. 33-415, 44240 Kaunas, el. paštu algis.kabasinskas@vzf.lt arba telefonu 8 669 49 711.

N. Norkus vykdo žemės sklypo Stakliškių k., Stakliškių sen., Prienų r. sav. (kad. Nr. 6953/0002:161) kadastrinius matavimus ir kviečia gretimo sklypo (kad. Nr. 6953/0002:109) savininkus/igaliotus asmenis/paveldėtojus 2022.04.12 14:10 val. atvykti į ribų ženklinimą. Taip pat Stakliškių k., Stakliškių sen., Prienų r. sav. (kad. Nr. 6953/0002:161) kadastrinius matavimus ir kviečia gretimo sklypo (kad. Nr. 6953/0002:138) savininkus/igaliotus asmenis/paveldėtojus 2022.04.12 14:10 val. atvykti į ribų ženklinimą. Taip pat Molkyklos g. 6, Stakliškių k., Stakliškių sen., Prienų r. sav. (kad. Nr. 6953/0002:159) kadastrinius matavimus ir kviečia gretimo sklypo (kad. Nr. 6953/0002:100) savininkus/igaliotus asmenis/paveldėtojus 2022.04.12 13:00 val. atvykti į ribų ženklinimą.

Pastabas dėl matavimų galite pateikti per 30 dienų. Neatvykus ar neinformavus, darbai bus tēsiami. Matininkas N.Norkus, R. Kalantos g. 34-201, Kaunas, tel. 8 683 45 568.

Delfi TV programa

2022.04.07-2022.04.10

KETVIRTADIENIS

06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“

11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė-Šiaulienė

11:55 Kenoloto

12:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles

12:30 Delfi tema

13:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba

13:30 Orijaus kelionės. Vedėjas

Orijaus Gasanovas

14:00 Kasdienybės herojai. Vedėja

Rūta Lapė

15:00 Delfi diena. Svarbiausią išvyką apžvalga

17:00 Iš esmės su D. Žeimyte-Biliene

17:55 Kenoloto

18:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba

18:30 Egzotiniai keliai

19:00 Egzotiniai keliai

19:30 Egzotiniai keliai

20:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas

Nainys

21:00 Į pasaulio kraštą. Šeimos

nuotykiai ant ratų

21:30 Gyvenimas inkile

22:00 Dviračiu per Indonezijos

džiungles

22:30 Jėga ir Kenoloto

22:35 TIESIOGIAI UKRAINOS

ŽINIOS „UKRAINA 24“

PENKTADIENIS

06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS

ŽINIOS „UKRAINA 24“

11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė-Šiaulienė

11:55 Kenoloto

12:00 Dviračiu per Indonezijos

džiungles

22:30 Jėga ir Kenoloto

22:35 TIESIOGIAI UKRAINOS

ŽINIOS „UKRAINA 24“

džiungles

12:30 Delfi tema

13:00 Delfi RU. Naujienos rusų

kalba

13:30 Verslo požiūris

14:00 Alfus vienas namuose

15:00 Delfi diena. Svarbiausią

ivkyti apžvalga

17:00 Iš esmės

17:55 Kenoloto

18:00 Delfi RU. Naujienos rusų

kalba

18:30 Egzotiniai keliai

19:00 Sporto baras. Vedėjas

Nainys

20:00 Orijaus kelionės

20:30 Kapralas eina Tenerife

21:00 Jūs rimtai?

21:30 Automobilis už 0 eurų

22:00 Dviračiu per Indonezijos

džiungles

22:30 Jėga ir Kenoloto

22:35 TIESIOGIAI UKRAINOS

ŽINIOS „UKRAINA 24“

Gyvenimas

SIŪLO DARBA

Balbieriškio seniūnijoje, Kazlauskų ūkyje, reikalingas darbininkas. Darbas su vakarietiška technika. Soc. garantijos, atlyginimas pagal susitarimą. Tel. 8 618 20 469.

Viešbučiui-restoranui Birštone reikalinga: administratorė, barmenė-padavėja, ūkvedys, apmokome dirbtį; galima siušti CV el.paštu: pusynebirs-tone@gmail.com Tel. 8 687 53 756.

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Perku žemę, mišką ar sodybą Džukijoje. Tel. 8 615 31 374.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Brangiai perkame mišką
su žeme arba išsikirsti.
Tel. 8 675 24 422.

Parduokite mišką
(iki 20 000 € už hektara). **BRANGIAI**
Gaukite įvertinimą nemokamai.
8 659 99 929

Perkame miškus didžiausiomis kainomis Lietuvoje. Mokame avansus. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8 656 79029.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda **MALKAS**, supjautas kaledėmis, rastukais. Skubiai, nemojamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

PARDUODAMOS KOKYBIŠKOS MALKOS. Kietujų arba minkštujų lapuočių – azuolas, uosis, beržas, juodalksnis. Miškininko kokybės kontrolė ir atvežimas. Užsakant 5 arba 10 erdm – atvežimas nemokamas. Tel. 8 635 82 808.

Parduoda pušinės ir eglinės malkas – 8,5 erdmietriu. Zajų k., Birštono sen. Tel. 8 625 07 733.

Paminklai, antkapiai, tvorelės, granito plokštės, skaldelė, kapaviečių restauravimo darbai. Tel. 8 639 93 545.

PASLAUGOS

Tvarkome apleistus sklypus, pjaujamame, genime medžius. Pjauname veją, žolę. Tel. 8 670 18 048.

Pilnas pamatu įrengimas (nustumydmas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpilymas). Tel. 8 620 85350.

Betonavimo ir mūrinimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

DURYS – PER 3 DIENAS!

GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, sau-

gias nuosavieji namams, ūkiniai pastatams ir rūsiams. Dirbam ir žiema,

ir karantino metu. Tel. 8 653 93 193.

Kaminų įdėklai: gaminimas,

montavimas. Kaminų valymas.

Tel. 8 645 87 304.

Nebrangių atvežame sijotą kokybiš-

ką juodžem, maišytą su kompostu.

Vėžamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m.

Tel. 8 609 66 753.

ŠEŠTADIENIS

06:00

Siuvėjo amatas – tai ne tik siuvimas, bet ir gyvenimo mokykla

(Atkelta iš 5 p.)

D. Lincevičienės mama taip pat buvo siuvėja, todėl moteris iš vaikystės prisimena, jog, atėjus klientui, vaikai turėjo kokia nors veikla užsiimti, kad neišeštų kalbu už namų sieną. „Viskai išklausydavusi siuvėja žmonėms būdavo tarsi psichologė, o pas mamą atėjusios moterys užsiūdavo net ir keletą valandų“, – prisiminimais dalijosi D. Lincevičienė, kurios mama siuvo namuose.

Nors tokių siuvėjų buvo mažiau, moters teigimu, prisiprašyti pas jas taip pat nebuvo lengva, tad darbo buvo tikrai daug. O sekmadienio pietėje dalyvavusi **Danutė** iki šiol Danguolės mamą pamena, kaip mandagią, visuomet linksmą ir gero žodžio nestokojančią siuvejā.

Nors darbo buvo daug, Danguolė sako, pinigų šeima neturėjo, tačiau gyveno kitaip nei kiti, mat atlygis būdavo ne tik pinigine išraiška, bet ir pagalba darbuose, grūdais, daržovėmis... Kitaip gyveno ir siuvėjų vaikai, kurių drabuželiai būdavo pasiūti iš likusių atraižų, kurių anksčiau niekas neįmesdavo, tad to metų kriaucių vaikai vaikščiojo pasipuošę vadinais „kombinukais“.

Moteris pamena ir savo mamytės kainas ir, kaip pati sako, siūtis dra-

būjus nebuvo brangū – marškiniai, chalatas ar suknėlė kainuodavo po 1 rublį. Tačiau apie siuvėjų kainas mažai kas pasakojama.

Jų neprisimena ir buvusi siuvėja **Irutė**, pripažianti, jog siuvimo amatas leido gyventi kiek lengviau. Nors gyvenimas moters išties nebuvo lengvas, nes Irutė augo Sibire. Ten siuvimo pradmenų ją mokyti pradėjo tame pačiame „barake“ gyvenusi moteris, turėjusi siuvimo mašiną. Vėliau gyvenimo kelias moterį parvedė į Lietuvą. Prienų rajoną, kur sunkiai gyvenusi moteris neapleido amato. Dar ir dabar Irutė sako minytęsi siuventi. Be to, ji yra išsaugojusi visas savo sukneles, kurias ir anūkės yra pasimatavusios.

Tačiau viena suknėlė ypatinga – ji siūta kone prieš 60 metų (1962 m.), kai Irutė buvo pakiesta į šokius Žemaitkiemyje. Moteris prisimena, jog, vyrams iš Žemaitkiemio pakvetus merginas į šokius, jai atiteko nelengva užduotis – vos per dvi naktis pasiūti 4 suknelės. Nors teko kaip reikiant paplušeti, darbas pavyo, o ryškiai purpurinės spalvos suknelė galėjo apžiūrėti ir su siuvėjos amatu susipažinti į Šilavoto davatkyną atvykę žmonės.

Rimantė Jančauskaitė

Šokiams siūta purpurinė Irutės suknėlė skaičiuoja septintą dešimtmetį.

Dešimtmetį siuvimo amatą tyrinėjanti D. Lincevičienė sako: „Siuvimas – tai ne tik siuvimas, tai yra bendrovimas“.

Prienų „Ąžuolo“ progimnazija įgyvendino Erasmus+ projekto komandų priėmimą Lietuvoje

Kovo 21-25 dienomis Prienų „Ąžuolo“ progimnazija priėmė Erasmus+ projekto „Mokymo gerinimas ir rezultatų pasiekimas per įtraukį mokymą“ („Improve Teaching and Achieve Results through Inclusion“) partnerių mokyklų iš Turkijos, Ispanijos, Portugalijos ir Rumunijos mokinį ir mokytojų komandas. Visos savaitės metu progimnazijos projekto vykdymo darbo grupė suplanavo ir įgyvendino turingas projekto tikslus atitinkančias veiklas. Stengtasi ugdyti mokinį kūrybiškumą gerinant jų pasitikėjimą savimi.

Atvyko 23 žmonių komanda. Pačią pirmąją dieną svečius pasitikome mokykloje. Muzikos mokytojos parengė pasveikinimo programą, buvo pakviestos visų šalių delegacijos, skambant jų nacionalinei muzikai. Mergaitės grojo kanklėmis, dainavo dainas. Tautinius drabužius pademonstravo šokėjai.

Progimnazijos dailės mokytoja projekto mokinį komandoms vedė keramikos ir vėlimo dirbtuvės. Susipažinimui tarpusavyje atskirų šalių mokinį komandos buvo įtrauktos į kūrybinius žaidimus, kurių metu suskūrė dėlionę „Pienių žiedai“.

Džiugu, kad buvusi progimnazijos mokinė, Vytauto Didžiojo universiteto profesorė, Inovatyviųjų stu-

dijų instituto direktorė **Airina Volungevičienė** projekto mokinį komandoms organizavo praktines edukacines veiklas – dirbtuvės apie saugų internetą. Pasisiskirstė į mišrias tarpautines grupes dalyvai sukūrė savo skaitmeninį identitetą, ieškojo pažydzinių internete. Grupės pristatinėjo vieni kitiems atliktus darbus, diskutavo tarpusavyje. Diskusijų metu analizuotas klausimas, kokia informacija yra patikima, saugi, kada gali kilti abejonė.

Antradienį mokiniai, dirbdami tarptautinėse komandose, atliko veiklas pagal Kevin Henkes pasakojimą „Chrysanthemum“ (Chrisantaema): peržiūrėjo video, darė savo vardo kortelles ir kooperatyviai klijai-

vo vardų diagramą, rašė padrašinančias žinutes kenčiantiems nuo patyčių ir klijavo bendrą plakatą.

Trečadienį svečiai praleido Alytuje – grožėjosi vietiniai parkais, pamatė aukščiausią pėsčiųjų ir dviračių tiltą. Etnografiniame muziejuje dalyvavo interaktyvioje programe, žiūrėjo video apie grikius ir skanavo grikinio pyrago. Miesto teatro edukacinė programa „Šviesos ir garso magija“ suteikė galimybę prisiliesti

prie aktoriaus darbo ir vaidinti įvairias situacijas.

Ketvirtadienį didžiulė projekto dalyvių komanda lankėsi laikinoje sostinėje, Kaune. Lėlių teatre žiūrėjome spektaklį „Kudlius ir miško broliai“, apžiūrėjome lėlių muziejų, klausėmės ir stebėjome lėlių gaminių paslapčių. Atsisiveikinimo vakarėlio metu buvo išdalinti sertifikatai, apsikeista dovanomis ir suvenyrais.

Penktadienį vainikavo ekskur-

sijos į Trakus ir Vilnių. Apsilankėme šokolado gamyklos, dalyvai turėjo laimės paskanauti ir patys pasigaminti įvairių saldumynų. Kvalifikuota gidė papasakojo įdomią Vilniaus senamiesčio istoriją, grožėjomės nuostabia miesto architektūra. Mokiniai susidraugavo atlikdami bendras veiklas. Kitas susitikimas vyks Portugalijoje.

Sonata Pikienė
Anglų kalbos mokytoja

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISÉSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

remia rubrikas
„Jaunimo
skveras“
ir „Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais –
1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

**ALYTAUS
SPAUSTUVĖ**